

Zašto odgajamo Ustašku mladež

U svakom Svome govoru i svakom prilikom Poglavlak uvijek ističe veliko značenje Ustaške mladeži u budućnosti Hrvatske. Ne radi to samo za to, jer je upravo mladež bila ona, koja je velik dio ustaške borbe u domovini nosila na svojim leđima, koja je u domovini svakom prilikom jasno i odlučno izjavljivala, da Hrvatska mora biti slobodna, da hrvatski narod mora imati svoju vlastitu i nezavisnu državu. Hrvatska je mladež bila ona, koja je vjerno slušala i izvršivala sve odredbe, koje je nalagao Poglavlak iz tudine, ta je mladež djelatno nastupala i borila se, kad je to Poglavlak tražilo, ili kad se pokazala prilika za to.

Prigodom primanja sveučilištaraca Poglavlak je još jednom potvrdio odlučno i spremno držanje hrvatske mladeži u teškoj oslobodilačkoj borbi.

Nu još postoji jedna stvar, zbog koje se polaže najveća pozornost odgoju Ustaške mladeži.

Europa, koja je stvorena posle Versaillesa nosila je u svojoj biti svu pokvarenost onih ljudi, koji su diktirali Versailleske ugovore. Posleratnom Europom zavladao je plutokratsko-kapitalistički duh, a zdrave i mlade snage europskih naroda bile su potisnute i potlačene jakom navalom međunarodnog židovstva i glavničarstva.

Sve te mane nosile su demokratske vlade europskih zemalja posle rata, jer je kroz to vrijeme novac stavljao na čelo vlastodržce, a narod kojim su vladali bio je smatran samo sredstvom za sticanje glavnica i novaca. Dvadeset godina dugo je vrijeme, pa je posve naravno, da je ovaj zločinački duh glavničarskih političara uhvatio korjena i ostavio tragova. Bilo je to u čitavoj Europi, pa i kod nas.

Hrvatski narod bio je također potlačen odlukama Versailleskog ugovora, bila mu je nametnuta vlast, koju je teško snosio punih dvadeset godina. Koliko je taj pokvareni duh bio jak vidi se najbolje po tome, koliko je hrvatski narod trebao podneti žrtava dok je došao do svoje pune slobode. Pogibali su ponajbolji sinovi hrvatskog naroda, a drugi su otišli u tudinu, da tamo političkim i djelatnim borbenim radom lahoda i izvajuju Hrvatskoj njezinu slobodu i samostalnost.

Poglavlak je bio u ono vrijeme jedan od onih rjetkih ljudi, koji je uvidio, da se sloboda hrvatskom narodu ne može izvajati nikakvim ugovorima

i pregovorima, nego da se na ljutu ranu mora metnuti ljutu travu.

Otišao je u inozemstvo i okupljao oko sebe krug onih divnih značajeva i ljudi, koji su prezreli zlato i položaje i otišli u tudinu, da u najvećoj stezi i samoprijetorju izvajšće Hrvatskoj njenu samostalnost. Ma da je taj krug bio iz dana u dan sve veći, što je bio jasan dokaz visoke svlešti hrvatskog naroda, ipak je bio među školanim ljudima, među intelektualcima velik dio onih, koji su bili za sporazume, za pregovore, iako su se već desetke puta uvjerali, da ovakav rad ne može doneti Hrvatskoj njene slobode. Gledajući to iz inozemstva, iz daljine, a koristeći se dragocjenim iskustvima, Poglavlak je jasno vidio, na koga se može osloniti, na koga može u svojoj teškoj borbi računati.

Poglavlak je jasno vidio, kako je duh versailleske Europe prožeo neke ljude i u Hrvatskoj i On je sva svoja nastojanja usmjerio na drugu stranu. Ono što je bilo zaraženo tim tudinskim duhom Poglavlak je odbacio, nije na njih računao. Obratio se za to na mladež, na divnu i nepokvarenu hrvatsku mladež i — nije se razočarao. Hrvatska je mladež pokazala, da joj je u misli i u srcu jedino hrvatska domovina i njena sloboda. Ta idealna mladež nije čeznula za položajima, za plaćama i slavom, ta je mladež mladenačkim idealizmom prihvaćala Poglavlakove ideje i slušala i izvršavala njegove odredbe.

I dok se tako na jednu stranu vodila u Hrvatskoj politika Versaillesa, Poglavlak se borio u inozemstvu i u Domovini odgajao je velik krug Ustaške mladeži, pripremajući tako sebi nakon oslobodjenja kolo vjernih nesebičnih i požrtvovnih suradnika. — I ovdje je Poglavlak, kao i uvijek imao pravo.

Čas slobode je kucnuo. Hrvatska je postala nezavisna država. Ustaška hrvatska mladež opet je pokazala, da Poglavlak nije pogriješio, kad se obratio na nju. Nesebičnim radom, kao uvijek, ta je mladež prionula poslu oko izgradnje naše mlade države i dala se na taj posao svim svojim žarom mladenačkog idealizma. Za to su nam jasne one očinske, one tople i muževne riječi, koje Poglavlak svakom prilikom upravlja Ustaškoj mladeži i ona ljubav, kojom hrvatska Ustaška mladež pristupa svakom djelu. On je uvijek vidio u toj mladeži svoje borbe, djelatne bor-

ce, a sada gleda u njoj graditelje i idealiste.

Naša država postala je slobodna pred razmjerno vrlo kratko vrijeme. Još je ostalo ljudi sa služinskim duhom, iako malo, ali Poglavlak je sretan i zadovoljan. On je ponosan. On vidi diljem Hrvatske, na ulicama, na cestama, na poljima, na stazama i na puteljcima nebrojenu hrvatsku mladež i njezina djela, mladež sretnu i ponosnu pod Ustaškim barjakom, uvijek spremnu, da sve svoje snage daće u službu Domovini i Poglavlaku, ne tražeći za to plaće, položaje i slave.

Ta je mladež prožeta duhom Ustaških načela, koja su temeljena na velikim iskustvima, stvorena od muža širokih pogleda velikog europskog političara i najvećeg rodoljuba. Na tim izvorima napaja se hrvatska Ustaška mladež i u njima traži smjernice za svoj budući rad.

Divna, nepokvarena i idealna mladost voli samo ono, što je svjetlo, što je pošteno, u čemu ima ljubavi i oduševljenja. U Ustaškom pokretu mladost je hrvatska našla oduška, našla je oduševljenja i široko polje rada. I za to se polaže velika važnost odgoju hrvatske Ustaške mladeži, za to ju Poglavlak uvijek i svakom prilikom očinski podučava, savjetuje i upućuje.

Na njoj On gradi budućnost Hrvatske, a osobito na onom novom pokoljenju, koje dolazi, koje je još mlado i koje već danas pod ustaškim zastavama oduševljeno pjeva, koje usisava u sebe ustaški duh, kao što je sisalo majčino mlieko. Kad to novo pokoljenje odraste, onda će se vidjeti sva veličina Ustaškog pokreta, Poglavlakova rada, Ustaških načela, onda je budućnost i veličina naša.

(HDU «Croatia»)

UPOZORENJE

Vlasnici samokretnih cestovnih vozila, koji su već i pismeno pozivani da odmah kod Kotarske oblasti uplate u ime troškova za pregled i označenje samokretnih cestovnih vozila, iznos od 600.— Kn i pripadajući državni fond za ovu godinu, a do danas se tomu pozivu nisu odazvali, upozoruju se ovim putem da tomu u najkraćem roku udovolje, jer će se u protivnom slučaju kazneno protiv njih postupati.

Pregled i označavanje cestovnih samokretnih vozila bit će u najskorije vrijeme proveden.

SVEČANI BLAGOSLOV NOVOG RASPELA U SMEROVIŠĆU

Na raskršću između škole i kuće g. Mike Humića u Smerovišću pokraj puta, koji vodi u Slapnicu, podigao je »kolonizator« ili osnivač naselja Smerovišće lijepo raspelo. To je hvalevrijedno djelo. Onuda naine prolazi mnogo našeg seljačkog brdskog naroda, mnogo strana-plaunara i svakog dana školska djeca. Tu su neki nekulturni strani individui prije 2 godine odnijeli iz kuće raspelo te ga rastrgali i onda bacili. Lijepa je zamisao, da se upravo ondje podigne javno raspelo, da se što svečanije blagoslovi, i tako poda Gospolinu Kristu zadovoljština za ono bezviersko svetogrđe. Raspelo će blagosloviti u nedjelju 23. kolovoza zagreb. nadbiskup, hrvatski metropolit preuzv. g. Dr. Alojzije Stepinac. Tom prigodom služit će pod vedrim nebom sv. misu, izreči propovijed te ujedno razgledati u bližem okolišu mjesto na kome bi se inače podići crkva. Možda bi ta crkva danas sutra postala i župnom crkvom nove župe u onom brdovitom kraju. — Za osnatak te župe ostavio je bivši zaslužni samoborski župnik Franjo Forko posebnu zakladu.

Pohod nadbiskupa i blagoslov raspela bit će ujedno svima nama, osobito pak narodu u našim gorama u ova teška vremena, dobro došla utjeha i pobuda na vjersko-čudorednu ponovu posred tolikih sablazni i razvrata, prigoda za sve nas, da se vručo pomolimo za što skoriji mir i za sreću Nezavisne Države Hrvatske. Toga dana sabrat će se iz okolice sve što kršćanski i hrvatski osjeća, pohrlit će osobito samoborska društva i građanstvo. Raspored svečanosti objavit će se u sljedećem broju našeg lista i u crkvama.

»SPOMENICA«

Odbor za proslavu 700. godišnjice Samobora kao kr. slobodnog i poveljenog trgovišta (1242.—1942.), izdat će ljetos »Spomenicu«, u kojoj će biti zanimivi članci o svim područjima njegove prošlosti, napisani većinom po uoamaćim i stručnim piscima, a urešena slikama. Čim se osigura pokriće troškova za izdavanje knjige, odmah će se dati u tisak. Knjiga će opaziti preko 100 stranica većeg formata (20.27 cm) u slogu od dva stupca. — Jedno će izdanje biti tvrdo u vezano uz cijenu od 120.— Kuna po komadu, a drugo u platno uz cijenu od 200.— Kuna po komadu.

Molimo građanstvo, da se odmah predplati na »Spomenicu« i to ili u župnom uredu ili u tiskari Spuller. O broju preplatnika ovisi izdavanje »Spomenice«. Naklada je ograničena, te će se teško moći nabaviti izvan predplate.

Samoborcima i prijateljima Samobora, koji se borave ovdje, šaljemo u prilogu »Samoborskog lista« poštan. čekove, da se njima pošalje i pošalje odmah predplatu uz točnu naznaku svoje adrese.

Nedavno su na molbu Odbora za proslavu 700. godišnjice Samobora došli iz Zagreba ugledni i poznati naši stručnjaci gg. Ljubo Karaman, nadstojnik državnog zavoda za očuvanje starina, Vladimir Tkalić, ravnatelj državnog muzeja umjetnosti u Zagrebu, i dr. Vach, arheolog, da pregledaju naše domaće povjesne i umjetničke spomenike, da ih opišu i daju svoje upute glede uređenja kulturno-povjesne izložbe za proslavu 700. godišnjice. Pregledali su spomenike župne crkve u franjevačkog samostana, pronašli više vrijednih predmeta, i obećali, da će opet doći da vide spomenike i u privatnika.

Molimo sve one naše obitelji, koje su sačuvali starine kao slike, portrete, isprave, pisma, oružje, namještaj, posude, ruho, vezivo i t. d., da sve to prirede i drže na prikladnom mjestu, kako bi ih gg. stručnjaci mogli ogledati i ocijeniti njihovu vrijednost.

Gg. stručnjacima Odbor najljepše zahvaljuje na susretljivosti te se preporuča u njihovu dobrohotnost.

PROSLAVA 60 GODIŠNJICE

Gradani i građanke iz Samobora, koji su rođeni god. 1882., žele skromno proslaviti 60 godišnjicu svoga života. U nedjelju 23. kolovoza

sakupit će se u 7 sati u jutro u kapelici sv. Mihajla u Samoboru, gdje će se u zahvalu služit po njihovoj nakani sv. misa i odpjevati »Tebe Boga hvalimo«. Poslije sv. mise zajednički izlet u Smerovišće.

Gg. i gde jubilarke iz Samobora uijudno se umoljavaju, da se do 15. kolovoza jave g. Janku Biščanu, Samobor, Starogradska ulica.

Proslavi se mogu priključiti i oni vršnjaci koji nisu rođeni u Samoboru.

POPRAVAK STAROGA GRADA

Dne 27. srpnja pristupilo se radovima na uzdržavanju staroga samobor. grada, koji se vrše sreustvima iz proračuna Nezavisne Države Hrvatske za čuvanje kulturnih i historijskih spomenika. Tehnička izvedba povjerena je Ministarstvu javnih radova koje te radove vrši u suradnji sa Konzervatorskim zavodom. Kako je predviđeno, radovi će obuhvatiti prije svega konzerviranje velikih oštećenja vanjskih perimetralnih gradskih zidova, iskapanja u unutarnjem dijelu grada, te konzerviranje nekih unutarnjih zidova. Paralelno s time provesti će se trigometrijsko i arhitektonsko snimanje grada.

Kako bi se ti radovi mogli nesmetano vršiti, zabranjuje se de opeziva ulazak u Stari grad, a isto tako i zadržavanje u neposrednoj okolini vanjskih zidova, jer se uslijed materijala koji može pasti sa zidova ne može jamčiti ničija sigurnost.

Upozoruje se građanstvo kao i izletnici, da se urže ovog upozorenja, jer se nezaposlene osobe ne će puštati u grad.

OBRTNIČKI ZBOR U SAMOBORU

Savezno s obavješću u prošlom broju našega lista, glede upisa svih kovinarskih obrtnika u članstvo Zajednice, za željezo i kovine, nije ispunio veći dio obrtnika za to potrebni formular.

Ponovno se pozivaju svi obrtnici gore navedene struke, da dodu čim prije u Obrtnički Zbor radi ispunjenja istog, jer je upis obvezatan. — Takovi podatci potrebni su Zajednici radi ispostavljanja kupovnih knjižica (predviđenih naredbom o raspodjeli željeza i drugih kovina, koja treba biti ovih dana proglašena) a bez kojih ne će moći obrtnici kupovati potrebno im željezo i drugo kovinako tvorivo, pa pa je svakako u njihovom interesu da Zajednica dobije što prije podatke o njima.

Tom zgoom mogu isti podignuti kod Obrtničkog Zbora nešto sapuna za pranje. — Da se izade u susret članovima glede upisa, bit će Obrtnički Zbor otvoren u nedjelju dne 2. kolovoza od 9 do 12 sati.

Tajnik: D. Frosi

HODOČASNIČKI IZLET

Pobudom Marijine Kongregacije gospoda sabrala se skupina Samoboraca njih 29, te su na 15. srpnja s domaćim kupnikom pošli na Sljeme, da pohode poznatu kapelicu Bl. Dj. Marije, Kraljice Hrvata, i da sebe i dragu svoju Domovinu preporučo moćnoj zaštiti presv. Bogorodičice. — Na samoborskom kolodvoru u Zagrebu dočekao ih je Prekrtičev autobus kojim su krenuli na put slusajući prije sv. misu u isusovačkoj crkvi.

Brzo su bili na vrhu Zagrebačke gore. Voljeli i tumač bio im je o. Müller Josp D. I., koji je i osnivač crkve Kraljice Hrvata. Crkva se upravo sada uređuje fresko slikama, koje će biti dovršene koncem kolovoza. Slike će prikazivati darivanje ove crkve Majci Božjoj, pred kojom su sakupljeni zastupnici hrvatskog naroda iz svih pokrajina — svaki u svojoj narodnoj nošnji, te najznamenitije osobe iz naše narodne i crkvene povijesti. Vidjeli su prekrasni ukras svoja, koji je urđen grbovima u drvorezu svih naših povjesnih porajina i svih gradova.

Osobito ih je obradovalo, kad su vidjeli, da je tu na odličnom mjestu — desno i nad glavnog ulaza — i grb našeg Samobora, koji upravo ove godine slavi 700. godišnjicu svojih slobodština.

Nakon kratke pobožnosti obašli su Prekrtičev penzion, Tomislavov dom, Dom gradskih namještenika, Piramidu, Dom »Runolista« te Lječiliste. — Uslužna gđica Matasović pokazala im je skupocjeno misno ruho, zlatom i srebrnom vezeno: kazule, velume i predolarnike. Ornameniti su izrađeni u motivima hrvatskog pleternica iz 9. i 11. vijeka.

Vrijeme je bilo vrlo povoljno. Društvo je bilo ugodno kao jedna obitelj. — Vlakom u 7 sati vratili su se hodočasnici u Samobor.

»HRVAT. PUČKA KNJIZNICA I ČITAONICA« U SAMOBORU

Pokazuje iz dana u dan sve ljepši napredak. Zanimanje članova za čitanje knjiga je u neprestanom porastu. Novih knjiga u ovoj godini kupljeno je 144, za svotu od 3.200 Kn. prijatelji Knjižnice i čitaonice poklonili su 208 knjiga zabavnog i poučnog sadržaja. — Knjižnica danas posjeduje 3.109 knjiga. Imade preko 80 čitača, koji su 834 puta podigli 1.533 knjige na čitanje.

Uslijed prirasta knjiga, dosadašnji ormari (7 kom), postali su pretijesni. Knjižnica je primila od Ministarstva prosvjete dar od 5.000 Kn za nabavu knjiga i izradbu stalaza (ormara) za knjige. — Za kratko vrijeme počet će rad na »hartotecu«, koja će pružati laglje pregled knjiga a znači opet napredak u poslovanju knjižnice. Knjižničar poštivo nastoji, da po mogućnosti udovolji ukusu i opravdanim željama čitača, članova. — Zelja je čitaonice da svaki član pribavi još jednog novog člana »Hrvatskoj pučkoj knjižnici i čitaonici«.

»Hrvat. pučka knjižnica i čitaonica« broji danas 187 članova (sa članovima glazbe). Novi se članovi i dalje primaju, članarina iznosi mjesečno za knjižnicu K. 4.—, za knjižnicu i čitaonicu Kn 10.—. Knjige se izdaju svaki dan od 8 do 11.30 i od 14 do 18 sati.

G. Milan Katić, urednik »Nove Hrvatske« u Zagrebu, darovao je »Hrvat. pučkoj knjižnici i čitaonici«, prigodom proslave 700. godišnjice Samobora, 84 knjige, revije i brosure beletrističkog sadržaja — Na ovoj om daru knjižnica i čitaonica ovim putem svom vrhom prijatelju najtoplije hvali.

Vijesti

Prof. Stjepan Jurinić

Povodom tiješne saradnje između Ugarskog i Hrvatskog naroda za vrijeme teške borbe protiv boljševizma, donosi »Nova Hrvatska« od 30. pr. mj. izcipiv članak iz pera našega Samoborca g. Milana Katića, urednika »Nove Hrvatske« o radu prof. Stjepana Jurinića, bivšeg rektora sofijskog sveučilišta. On je bio među prvim Hrvatima, koji je svim silama promicao prijateljstvo i kulturne veze između Ugara i Hrvata. On bijaše pravi lačonoša kulturne saradnje dvaju bratskih i prijateljskih naroda.

U članku iznosi g. Katić cijeli životopis i rad vrloga našeg učnjaka prof. g. Jurinića, koji već niz godina boravi ovdje u Samoboru, i budno prati sve velike događaje koji se ovo u čitavoj Europi zbivaju.

Godišnjica smrti hrvatskog pjesnika Josipa Mlakovića

4. kolovoza o. g. navršuje se 21. godišnjica smrti hrvatskog pjesnika Josipa Mlakovića. Josip Mlaković rodio se u Samoboru 1. kolovoza 1861., a umro je 4. kolovoza 1921. došavši u Samobor na skoiske praznike kao profesor učiteljske škole u Sarajevu. Umro je četiri dana nakon što je navršio 60 g. života.

† prof. Iva Kooljan

dne 24. pr. mj. preminuo je nakon duge i teške bolesti u 77. godini života umirovjeni profesor Iva Kooljan.

rukopis prof. Kooljan službovao je u mnogim našim gradovima, tako u Zagrebu, na Rijeci, Sušaku, Bjelovaru, Koprivnici i ot. ostavši svagdje u lijepoj uspomeni kao pedagog osobito takta i veliki prijatelj mladeži.

Nakon svog umirovjenja povukao se je u svoj omiljeni Samobor, gdje je naša mladež

pio zauvijek utrudene oči, nakon što ga je bolest već nekoliko godina odijelila od svijeta.

Prof. Kocijan saradivao je u mladim godinama u raznim našim društvima a napose u »Ljekar«. Darivao je mnogo »Hrvat. puč. knjižnicu i čitaonicu«, a naročito je potpomagao našu siromašnu školsku djecu.

Do posljednjeg počivališta odpratili su ga mnogi znanci i prijatelji. — Lahka mu zemlja!

† Regović Katarina rođ. Fresl

supruga posjednika i gostioničara u Rudama g. Franje Regovića, umrla je dne 23. pr. mj. u 52. godini života.

Pokojnica je bila marna kućanica te dobra supruga i majka, a radi njene dobrote svi koji ju poznavše cijenili je i poštivali.

Sahranjena je na župnom groblju u Rudama, a do posljednjeg počivališta odpratila ju je brojna rodbina, prijatelji i znanci iz Ruda i Samobora.

Pokojnici bila lahka zemlja, a rastućenoj porodici naše saučestuje!

Dar »Siretištu«

Mjesto cvijeća na odar pok. Ane Wiesinger darovala je dda Anica Schneider 100 kn. — Uprava najljepše zahvaljuje.

Dobrovoljnom vatrog. društvu u Rudama

darovala je I. Samoborska gipsarna (M. pl. Praunspenger) Kn 200.— umjesto vijenca blagopokojnoj Katarini Regović, na kojem daru se uprava društva uglednom poslužecu ovim putem toplo zahvaljuje.

SLIKOKAZ »SAMOBOR«

prikazuje 1. kolovoza u 9 sati i 2. kolovoza u 6 i 9 sati »BRAKOLOMSTVO« (itel a Bataton). Najveći i najsmatniji mađarski slikopis sa najboljim glumcima.

8. kolovoza u 9 sati i 9. kolovoza u 6 i 9 sati prikazuje se vesela slikopisna igra »OLDONANSI LJUBAV«l. Vesela opereta iz vojničkog života. Slikopis koji svakoga nali na grohotan smijeh.

Uz svaki slikopis obilan nusprogram.

Svinje za tevljenje

Kotarski aprovizacioni odbor za kotar Samobor, dobio je oko 300 kom. svinja za tevljenje, koje su prodane žiteljima našeg kotara. Svinje su nabavljene putem Zajednice za promet stokom u težini od 5 do 30 kg.

Od našeg Samoborca nadporučnika g. Stjepana Peterkoča, koji se bori u Hrvatskoj legiji na Istočnom bojištu, primili smo ovo pismo za »Samoborski list«:

PABIRCI IZ »CRVENOG RAJA«

Već prvi prelaz u područje »raja« daje iznenadujući utisak: prijavitina, nered, stanovništvo smušeno, neznamo još, odnosno nemožem) još stvoriti sud, da li od »sretnog i spokojnog života« ili od prohujalog ratnog vihora, koji je dunuo iz savezničkih položaja u »raju« i arneje »crvenog carstva« pokrenuo u »pobjedonosno« povlačenje, kako to uvijek naglašuje »štitovsko-komunistička promičba«.

»Pobjedonosno« povlačenje obilježeno je ostacima raznih motornih vozila, razlupanih običnih kola, konjskih jeshina, a tu i tamo još i ljudskih lješina koje još nisu pozadinske vjisti stigle pokopati.

Uopće, zamah naleta savezničke vojske bio je toliki, da to ne može shvatiti onaj koji to čita u novinama, već bi to morao vidjeti. Pa sila koja je zahvatila rusku vojsku bila je tolika, da im nije dala stati, već su tek tu i tamo kod naročito prikladnih strateških položaja pružali povremeni otpor.

Brze motorizirane njemačke jedinice učinile su svoje i to dok je trajalo ljepo vrijeme. Kad nastane kišovito vrijeme operacije zapinju jer u Rusiji su tako reći nepoznate ceste u onom smislu kako ih mi poznamo. Uopće ceste i održavanje prometa je problem za sebe, i kada gledate negdje stize kako su kola, konji i motorna vozila zapela u blatu, onda budete uvjereni, da to nije mjehunično, već da su to stize koje se mogu za kišovito vremena vijetiti na usude kilometara dugim cestama. Kako nema izgrađenih cesta, to se po ovim ravnicama može svakada voditi, a da se kurem neko

označi gdje ide takova »cesta« ili »oski put« sadana je duž »cesta« niska živica u širini od 4—5 metara. To imade svoju dobru stranu i svoju svrhu naročito u zimi, kada vršci živice vire iz snijega, pa je to tada jedina orijentacija.

Gradišta kuća je uopće vrlo primitivna. Seoski su kućice sve sagrađene iz neke vrste cigle, koja je izrađena iz blata posušeneog sa slamom i posušeneog. Na vratima nema ključarica, mislim da je ključanica sa kvakom ovdje nepoznata stvar, sjećam se samo jedanput da sam vidio kvaku za čitavo vrijeme mog skoro jednogodišnjeg boravka, ali to je bila kuća nekog žilova komesara, kako su to rekli seljaci.

Prozori na kućama su maleni i ne mogu se otvarati, u dobrom slučaju može se otvoriti tek jedino malo okance, a u najboljem slučaju jesan prozor na čitavoj kući. Zimi se stavljaju dvostruki prozori a rubovi se zalijepe papirom. Sada kad je nastupilo toplo vrijeme ponažemo si za zračenje sobe tako, da valimo staklo iz okvira.

Zima, u koju su Rusi polagali toliko nada t. j. da će njihov saveznik »General Zima« učiniti savezničkoj vojsci ono, što oni nisu mogli učiniti, potpunoma je zalajao, i ako je njegova ofenziva bila jaka, nije skršila našu snagu. Ovogodišnja zima bila je tako jaka, da je ne pamte ni najstariji ljudi. Razgovarao sam na jednom kolhozu sa nekoliko agronoma, koji su došli iz Harkova, da provedu organizaciju poljoprivrede pod novom upravom, isti su rekli da je po njihovoj statistici ovo treća zima po svojoj jačini od Napoleonovog pohoda na Moskvu, uakle, od prilike prije 130 godina, druga je bila oko 80-tih godina prošlog stoljeća, a ovo je evo treća. Po tome se može najjasnije zaključiti kako je to bila jaka zima, i što je to značilo za našu vojsku — izdržati.

Tako je bilo nama koji smo na tako zvanom južnom dijelu fronte, a kako je tek bilo onina na sjevernom dijelu fronte, gore na Karelijskoj prevlaci, — što je kod toga najvažnije, ratne operacije su bile uvijek i bez zastoja u toku makar su Rusi pokušavali na sve moguće načine, da pod okriljem zime spase svoj položaj. Djelomični uspjesi koje su imali na nekim manjim oisjecima, a koje su sproveli sa upravo nerazmjerno ogromnim snagama, doveli su ih do ogromnih gubitaka. Zadnji čin u tragediji propasti tih njihovih zimskih »uspjeha«, odigrao se je koncem mjeseca svibnja (od 17. do 30. svibnja 1942.), koji je nazvan u izvještajima Njemačkog Vrhovnog Zapovjedništva »Bitka južno od Harkova na Donjecu«, gdje je u poznatom specijalitetu Njem. vodstva, u »kottus«, doživio svoju propast jedan ruski kor sa svojih skoro 20 pješadijskih divizija, nekoliko konjančkih divizija, oko desetak oklopljenih brigada sa ogromnim količinama ratnog tvoriva koji jednom takovom koru pripada.

Hrvatska legija koja je i ovdje kod ove povjesne bitke sudjelovala — savila je lovor vijenac pobjede oko zastave Nezavisne Države Hrvatske — kako je to naglasio jedan poznati general i zapovjednik divizije u cijem se sastavu naša legija borila, u svojoj dnevnoj zapovjedi, nakon konačnog uništenja neprijatelja. Visoko priznanje dobio je legija i u dnevnoj zapovjedi zapovjednika kora koji je vodio sveukupno operacije kod ove velebitke, u riječima: Sastavi vojske naše mlade savezničke Nezavisne Države Hrvatske opet su dokazali, da u njima vinda poznati vojnički duh Hrvata i vijenac pobjede resi njihovu zastavu.

Kratke i zbijene rečenice ljudi, zapovjednika, koji mislu za sobom veliku vojničku tradiciju, i koji u njemačkoj vojnoj sili imadu visoki položaj i priznanje, znači vrlo mnogo, kao se rad i uspjeh hrvatskih dobrovoljaca, sa ovakvih mjesta priznaje, a mi smo opet ponosni, što smo mogli steći ovakovo priznanje za našu Domovinu, čiji smo sinovi, i za čije se boje dane borimo, a koji su na obzorju Nove Europe, i bit će ovaj čin naše uništena ova komunističko-židovska neman, kojoj su plamom kraci u Europi već vrlo opajljivo pozicijama od vojske koje se bora pod genijalnim vodstvom Führera velikog Njemačkog Reicha.

Dok završavam ovaj članak, (nisam ga mogao dovršiti najednput), već smo sjeverno od Harkova, pred novim radacima. Koliki su te-

pri učinjeni, možete si predstaviti, kada se svaki dan stupalo po onim blatnim i pjeskovitim »cestama«, dnevno t. j. preko noći najmanje 40 km a i više. Kolikog li napora za ljudstvo i konje?!? Poslije dolaska na mjesto nešto se pojede i onda u šatore na spavanje, a koji sujaju nad zobnicama.

Prije nekoliko dana prošli smo opet po drugi puta kroz Harkov, nakon 7 mjeseci. Tu smo bili već stari znanci sa stanovnicima iz okoline gdje smo prvi puta stanovali, pa nas opet ratosno pozdravljaju i pitaju za naše doživljaje tokom zime. Izgled samog grada nas iznecaduje, veliki mostovi, koje su Rusi na povlačenju minirali, već su popravljani, promet cestovne željeznice u glavnim usicama uspostavljen, grad očišćen od barikada, zavane i starišarne otvorene, u njima svira glazba, kazalište i slikokazi takoder u punom pogonu, — uopće, kada ne bi bilo porušenih zgrada, ne bi se ni znalo da je ovdje vodena borba.

Pri kraju mogu samo da kažem, da je sa-nje u Rusiji, u tom »crvenom raj« takovo, da bi naš i najkorjetiji komunista, kada bi prošao one puteve kuda smo mi prošli, postao sigurno najveći protivnik komunizma, jer taj »raonički raj« je pakao. — Zakašunje na na posao do 20 minuta, povlači za sobom kaznu od pol godine zatvora, a veće ili višekratno zakašunje jednu i više godina zatvora i Sibir. Isprike nema, pa ni za trudne žene, koje dobiu tek minimalni dopust za porod.

Ovuje sam nabacio na papir nekoliko sli-cica iz našeg života i iz života ovdajšnjeg stanovništva, kako bi imali jedan mali uvid. Pi-sao sam onako kako mi je dolazilo na pamet, pa je zato i sauržaj malo razbacan, no mislim, da mi se ne ce to uzeti za zlo, jer se na bojištu ne mogu bas pisati literarni sastavci, a drugi puta cu se opet javiti, — pokušat ću malo sređenije pisati, kada dođem na odmor.

Stjepan Peterkoč

II. 0.94/1942-5

OGLAS

Kotarski sud u Samoboru daje ovim na znanje, da je dražba ostavinskih pokretnina pokojnog Ivana Kocijana iz Samobora određena na dan 5. kolovoza 1942. u 3 sata po- ali je podne u Smidhenovoj ulici broj 24.

Kotarski sud u Samoboru odjel II. dne 29. srpnja 1942.

Gradilište u Samoboru

U neposrednoj blizini glavnog trga, sa dvorišnom zgradom i dvorištem, frontom na Obrtničku ulicu, prodaje se dobrovoljno dne 15. kolovoza t. g. u 3 sata po podne na licu mjesta. — Upitati kod vlastnice gđ. Ane Matijević, Stražnička ulica 4.

JAVNA ZAHVALA

Svima rođacima, znancima i prijateljima, koji su našu dragu i nezaborenu suprugu, majku, punicu i baku

KATICU REGOVIĆ

do vječnog počivališta sproveli, cvijećem i vijecima odar okitili, koji su nam pismeno ili usmeno sućut izrazili, budi o-vime izražena naša topla hvala. Napose hvala Dobrovoljnom vatrogasnom društvu u Rudama, koje je dragu pokojnicu korporativno do hladnog groba sprovelo.

Tagajuća obitelji Regović

Zagrebački Zbor

ZAGREB

37. MEDJUNARODNI VELIKI SAJAM UZORAKA

5. - 14. IX. 1942.

37. Zwischenstaatliche Allgemeine Mustermesse

37. Fiera Campionaria Internazionale

UJEDINJENO OSIGURAVAJUĆE D. D.
Središnjica ZAGREB Radišina 17.

Podružnice: Osijek, Sarajevo, Zemun i Dubrovnik.

Preuzimamo sve vrste osiguranja uz najbolje uvjete.

**Životna osiguranja preuzimamo sa ravnim rizikom do
svote od 500.000 Kuna.**

Tražite ponude!

Tražite ponude!

Povjerenik u Samoboru: **VILIM PAVLOVIĆ**, opć. bilježnik u m. i posjednik.

Elektrotehnička trgovina

» I Z O L A T O R «

sve elektrotehničke potreštine.

SAMOBOR, Trg kralja Tomislava br. 7.